

Dosarul nr. 3ra-606/19

Prima instanță: Judecătoria Drochia, sediul Rîșcani (I. Rabei)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (Eg. Bejenaru, D. Corolevschi, D. Stănilă)

Î N C H E I E R E

22 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Mariana Pitic

examinând admisibilitatea recursului depus de către Președintele raionului Rîșcani – Iurie Urzică și Consiliul raional Rîșcani,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Garașciuc Valentina împotriva Președintelui raionului Rîșcani – Iurie Urzică și Consiliului raional Rîșcani, intervenient accesoriu procurorul în Oficiul Nord al Procuraturii Anticorupție – Marcel Dumbravan cu privire la contestarea actelor administrative, încasarea plăților pentru absența forțată de la muncă și repararea prejudiciului moral,

și la cererea de chemare în judecată a Oficiului Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat împotriva Președintelui raionului Rîșcani – Iurie Urzică și Consiliului raional Rîșcani, intervenient accesoriu Cabinetul Avocatului „Angela Procopciuc” cu privire la contestarea actelor administrative,

împotriva deciziei din 29 noiembrie 2018 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a admis apelul depus de către Garașciuc Valentina, s-a casat integral hotărârea din 26 iunie 2018 a Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani, și s-a pronunțat o hotărâre nouă de admitere a ambelor acțiuni

c o n s t a t ă :

La 08 decembrie 2016, Garașciuc Valentina a depus cerere de chemare în judecată, cu concretizările ulterioare, împotriva Președintelui raionului Rîșcani – Iurie Urzică și Consiliului raional Rîșcani cu privire la contestarea actelor administrative.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că a activat în funcție de șef al Serviciului relații funciare și cadastru din cadrul Consiliului raional Rîșcani, concomitent cumulând în baza dispozițiilor Președintelui raionului Rîșcani nr. 16 din 22 martie 2007, nr. 3 din 13 ianuarie 2010 și nr. 284 din 18 septembrie 2015, și funcția de secretar al Comisiei raionale pentru precăutarea materialelor victimelor represiunilor politice de pe lângă Consiliul raional Rîșcani.

La 16 martie 2016, Procuratura Anticorupție, Oficiul Nord a intentat o cauză penală în privința ei pe indicii infracțiunii prevăzuți de art. 324 alin. (3) lit. b) din Codul penal - Corupere pasivă săvârșită în proporții deosebit de mari.

La 13 septembrie 2016, i-a fost înaintată învinuire pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (3) lit. b) din Codul penal, iar la 01 noiembrie 2016, i-a fost schimbată acuzarea conform art. 326 alin. (3) din Codul penal – trafic de influență și art. 190 alin. (2) din Codul penal – escrocherie.

La 02 noiembrie 2016, a fost întocmit rechizitoriul și cauza a fost transmisă în instanța de judecată competentă.

La 14 octombrie 2016, procurorul în Oficiul Nord al Procuraturii Anticorupție - Marcel Dumbravan s-a adresat cu demers Consiliului raional Rîșcani, prin care, în temeiul art. 52 alin. (1) pct. 16), art. 197 și art. 200 din Codul de procedură penală, a solicitat suspendarea provizorie a ei din ambele funcții deținute în cadrul Consiliului raional Rîșcani.

A susținut că potrivit certificatelor de concediu medical seria 01 nr. 1635574 din 15 septembrie 2016, seria 10 nr. 429014 din 21 septembrie 2016, seria 01 nr. 1635695 din 04 octombrie 2016, seria 10 nr. 429073 din 13 octombrie 2016, seria 01 nr. 1635824 din 23 octombrie 2016, seria 10 nr. 429138 din 07 noiembrie 2016 și seria 01 nr. 1635998 din 17 noiembrie 2016, eliberate de către IMSF CS Rîșcani, s-a aflat în concediul de boală la staționar și ulterior ambulatoriu.

A reținut reclamanta că la 28 septembrie 2016, în temeiul art. 53 lit. a) din Legea nr. 158 din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, cu modificările ulterioare, art. 10 alin. (2) din Hotărârea Guvernului nr. 331 din 28 mai 2012 privind salarizarea funcționarilor publici și Avizului Procuraturii Anticorupție, Oficiul Nord din 2244 din 26 septembrie 2016, Președintele raionului Rîșcani – Iurie Urzică a emis dispoziția nr. 164-p, prin care a dispus suspendarea raporturilor de serviciu cu ea, șef al Serviciului relații funciare și cadastru, începând cu 12 septembrie 2016, în legătură cu necesitatea apărută în cadrul acțiunilor pe marginea cauzei penale pornită de către Procuratura Anticorupție, Oficiul Nord.

A precizat că demersul Procuraturii Anticorupție, Oficiul Nord nr. 2244 din 26 septembrie 2016, de fapt reprezintă o interpelare a procurorului – Marcel Dumbravan, prin care a solicitat informații și copiile documentelor privind desemnarea ei în funcția de secretar al Comisiei raionale pentru precăutarea cererilor (materialelor) victimelor represiunilor politice de pe lângă Consiliul raional Rîșcani în perioada anilor 2012 – 2016; de numire a ei în funcția de șef al Serviciului relații funciare și cadastru din cadrul Consiliului raional Rîșcani și caracteristica de serviciu a ei.

Concomitent, la 27 octombrie 2016, Consiliul raional Rîșcani a emis decizia nr. 05/10, prin care la pct. 1, s-a decis suspendarea provizorie a raporturilor de serviciu cu ea, șef al Serviciului relații funciare și cadastru, începând cu data de 12 septembrie 2016, până la soluționarea cauzei în fond. Concomitent, la pct. 4 al deciziei respective s-a aprobat dispoziția nr. 164-p din 28 septembrie 2016 „Cu privire la suspendarea raporturilor de serviciu a Valentinei Garașciuc” emisă de către Președintele raionului Rîșcani – Iurie Urzică.

A menționat că Consiliul raional Rîșcani și-a întemeiat necesitatea emiterii deciziei nr. 05/10 din 27 octombrie 2016 „Cu privire la suspendarea provizorie a raporturilor de serviciu cu Valentina Garașciuc, șef al Serviciului relații funciare și cadastru”, cu trimitere la prevederile art. 43 din Legea 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, cu modificările ulterioare, art. 53 din Legea nr. 158 din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, cu modificările

ulterioare, art. 78 alin. (2) lit. c) al Codului muncii și în legătură cu demersul procurorului în Oficiul Nord al Procuraturii Anticorupție din 14 octombrie 2016.

La 11 noiembrie 2016, a recepționat copiile actelor administrative contestate, suplimentar i s-a comunicat să nu se prezinte la serviciu până la finalizarea cauzei penale în judecată, la fel, i-a fost refuzat în primirea certificatelor medicale și achitarea acestora.

Consideră reclamanta că atât dispoziția nr. 164-p din 28 septembrie 2016 „Cu privire la suspendarea raporturilor de serviciu a Valentinei Garașciuc” emisă de către Președintele raionului Rîșcani – Iurie Urzică, cât și decizia nr. 05/10 din 27 octombrie 2016 „Cu privire la suspendarea provizorie a raporturilor de serviciu cu Valentina Garașciuc, șef al Serviciului relații funciare și cadastru” emisă de către Consiliul raional Rîșcani, sunt ilegale și neîntemeiate, prin care i-au fost încălcate în mod flagrant drepturile fundamentale prevăzute de legislația națională, cât și cea internațională.

A declarat că reieșind din prevederile art. 78 alin. (2) lit. a) din Codul muncii, contractul individual de muncă poate fi suspendat din inițiativa angajatorului pe durata anchetei de serviciu.

La fel, din dispozițiile art. 52 alin. 1) pct. 16) din Codul de procedură penală, rezultă că, în cadrul urmăririi penale, procurorul, în limita competenței sale materiale și teritoriale, adresează în instanța de judecată demersuri pentru obținerea autorizării arestării și prelungirii acesteia, liberării provizorii a persoanei reținute sau arestate, reținerii, cercetării, predării, percheziționării sau ridicării trimiterilor poștale, interceptării comunicărilor, *suspendării provizorii a învinutului din funcție*, urmăririi fizice și prin mijloace electronice a persoanei, exhumării cadavrului, controlului video și audio al încăperii, instalării în încăperea a mijloacelor tehnice de înregistrare audio și video, controlării comunicărilor cu caracter informativ adresate bănuțului, internării persoanei în instituție medicală pentru efectuarea expertizei judiciare și a altor acțiuni pentru care se cere autorizarea judecătorului de instrucție.

Iar, art. 197 alin. (1) pct. 3 din Codul de procedură penală, stipulează că, în scopul asigurării ordinii stabilite de prezentul cod privind urmărirea penală, judecarea cauzei și executarea sentinței, organul de urmărire penală, procurorul, judecătorul de instrucție sau instanța, conform competenței, sunt în drept să aplice față de bănuț, învinuit, inculpat alte măsuri procesuale de constrângere, cum ar fi suspendarea provizorie din funcție.

În conformitate cu art. 200 alin. (1) și (3) din Codul de procedură penală, suspendarea provizorie din funcție constă în interzicerea provizorie motivată învinutului, inculpatului de a exercita atribuțiile de serviciu sau de a realiza activități cu care acesta se ocupă sau le efectuează în interesul serviciului public. Suspendarea provizorie din funcție o decide administrația instituției în care activează învinutul ori inculpatul, în condițiile legii, la demersul procurorului care conduce, sau, după caz, efectuează nemijlocit urmărirea penală. Hotărârea administrației instituției de suspendare din funcție poate fi atacată la judecătorul de instrucție.

Deci, prevederile legale la care au făcut trimitere pârâții la emiterea actelor administrative contestate nu le acordă dreptul de a o suspenda din funcție, or, motivul suspendării în cazul său nu este o anchetă de serviciu (litigiu de muncă), la fel nici scrisoarea procurorului nu servește ca temei de suspendare din funcție, deoarece din dispozițiile art. 52 din Codul de procedură penală, cert rezultă că procurorul poate să se

adreseze cu astfel de demersuri doar judecătorului de instrucție, de competența căruia ține suspendarea din funcție pe durata urmăririi penale.

A indicat reclamanta că actele administrative contestate dispun suspendarea ei din funcție în perioadă când ea s-a aflat în concediul medical, și cu o dată din urmă – 12 septembrie 2016, perioadă pe care ea a lucrat-o. Cu atât mai mult, că suspendarea din funcție poate fi o acțiune pe viitor, dar nu cu o dată anterioară.

Afară de aceasta, a invocat că pârâții eronat au aplicat la emiterea actelor administrative contestate, prevederile art. 53 din Legea nr. 158 din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, or, norma data de drept expres stabilește cazurile când angajatorul poate suspenda salariatul din funcție, și anume dacă funcționarul public este arestat preventiv sau îi este aplicat arestul administrativ; pe durata anchetei de serviciu în privința funcționarului public, precum și în cazul recunoașterii în calitate de bănuț sau al emiterii în privința acestuia a unei ordonanțe de punere sub învinuire privind comiterea de către funcționarul public a unei infracțiuni care ar prejudicia imaginea, prestigiul, interesele legale ale autorității publice sau legate de exercitarea atribuțiilor funcției publice pe care o deține, până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești.

Mai mult ca atât, actele administrative contestate nu i-au fost aduse la cunoștință, contra semnătură, atât la data de 28 septembrie 2016, cât și nici la 27 octombrie 2016.

În contextul expus, a cerut Garașciuc Valentina admiterea acțiunii, anularea dispoziției nr. 164-p din 28 septembrie 2016 „Cu privire la suspendarea raporturilor de serviciu a Valentinei Garașciuc” emisă de către Președintele raionului Rîșcani – Iurie Urzică, și a deciziei nr. 05/10 din 27 octombrie 2016 „Cu privire la suspendarea provizorie a raporturilor de serviciu cu Valentina Garașciuc, șef al Serviciului relații funciare și cadastru” emisă de către Consiliul raional Rîșcani și încasarea din contul pârâților în beneficiul său a plăților salariale, inclusiv pentru certificatele medicale pentru perioada din 12 septembrie 2016 – până în prezent, sumei de 25.000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și a cheltuielilor de judecată.

La 18 ianuarie 2017 și la 19 ianuarie 2017, Oficiul Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat a depus cereri de chemare în judecată împotriva Președintelui raionului Rîșcani și Consiliului raional Rîșcani, intervenient accesoriu Cabinetul Avocatului „Angela Procopciuc” cu privire la contestarea actelor administrative.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că în adresa Oficiul Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat a parvenit plângerea nr. P-227/16 din 24 noiembrie 2016 depusă de către avocatul Angela Procopciuc, referitor la ilegalitatea și netemeinicia emiterii de către Președintele raionului Rîșcani – Iurie Urzică a dispoziției nr. 164-p din 28 septembrie 2016 „Cu privire la suspendarea raporturilor de serviciu a Valentinei Garașciuc” și de către Consiliul raional Rîșcani a deciziei nr. 05/10 din 27 octombrie 2016 „Cu privire la suspendarea provizorie a raporturilor de serviciu cu Valentina Garașciuc, șef al Serviciului relații funciare și cadastru”.

În conformitate cu prevederile art. 64 din Legea nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală și Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea oficiilor teritoriale ale Cancelariei de stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 845 din 18 decembrie 2009, a efectuat un control privind legalitatea actelor administrative contestate în rezultatul căruia a depistat că acestea contravin legislației în vigoare.

La 01 decembrie 2016, a expediat în adresa Consiliului raional Rîșcani notificările nr. 1304/OT1- 1458 și nr. 1304/OT1- 1459, solicitând anularea în termen de 30 de zile a actelor administrative contestate, însă acestea nici până în prezent nu au fost examinate.

Consideră Oficiul Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat că atât dispoziția nr. 164-p din 28 septembrie 2016 „Cu privire la suspendarea raporturilor de serviciu a Valentinei Garașciuc”, cât și decizia nr. 05/10 din 27 octombrie 2016 „Cu privire la suspendarea provizorie a raporturilor de serviciu cu Valentina Garașciuc, șef al Serviciului relații funciare și cadastru”, sunt ilegale, emise contrar legislației în vigoare.

Or, dispozițiile legale la care au făcut trimitere autoritățile emitente nu acordă dreptul de suspendare a salariatului din funcție, deoarece nu a fost inițiată ancheta de serviciu de către angajator.

Iar, demersul procurorului nu poate servi drept temei legal de suspendare a salariatului din funcție, deoarece legislația procesual penal, în special art. 52 din Codul de procedură penală, cert prevede că procurorul poate să se adreseze cu astfel de demersuri doar judecătorului de instrucție, de competența căruia ține nemijlocit suspendarea din funcție pe durata urmăririi penale.

În contextul expus, a cerut Oficiul Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat anularea dispoziției nr. 164-p din 28 septembrie 2016 „Cu privire la suspendarea raporturilor de serviciu a Valentinei Garașciuc” emisă de către Președintele raionului Rîșcani și a deciziei nr. 05/10 din 27 octombrie 2016 „Cu privire la suspendarea provizorie a raporturilor de serviciu cu Valentina Garașciuc, șef al Serviciului relații funciare și cadastru” emisă de către Consiliul raional Rîșcani.

Prin încheierea din 06 februarie 2017 a Judecătorei Drochia, sediul Rîșcani, au fost conexate într-un singur proces cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Garașciuc Valentina împotriva Președintelui raionului Rîșcani – Iurie Urzică și Consiliului raional Rîșcani cu privire la contestarea actelor administrative, cu cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată a Oficiului Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat împotriva Președintelui raionului Rîșcani – Iurie Urzică și Consiliului raional Rîșcani, intervenient accesoriu Cabinetul Avocatului „Angela Procopciuc” cu privire la contestarea actelor administrative.

Prin hotărârea din 18 mai 2017 a Judecătorei Drochia, sediul Rîșcani, ambele acțiuni au fost respinse ca neîntemeiate.

Prin decizia din 16 noiembrie 2017 a Curții de Apel Bălți, s-a admis apelul declarat de către Garașciuc Valentina prin intermediul reprezentantului său – avocatul Angela Procopciuc, s-a casat hotărârea din 18 mai 2017 a Judecătorei Drochia, sediul Rîșcani, cu remiterea cauzei spre rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

Prin încheierea din 05 ianuarie 2018 a Judecătorei Drochia, sediul Rîșcani, a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu procurorul în Oficiul Nord al Procuraturii Anticorupție – Marcel Dumbravan.

La 21 mai 2018, Garașciuc Valentina a depus cerere prin care și-a concretizat pretențiile din acțiune, solicitând anularea dispoziției nr. 164-p din 28 septembrie 2016 „Cu privire la suspendarea raporturilor de serviciu a Valentinei Garașciuc” emisă de către Președintele raionului Rîșcani – Iurie Urzică, și a deciziei nr. 05/10 din 27 octombrie 2016 „Cu privire la suspendarea provizorie a raporturilor de serviciu cu Valentina Garașciuc, șef al Serviciului relații funciare și cadastru” emisă de către Consiliul raional Rîșcani. Restabilirea situației anterioare încălcării dreptului și

suprimarea acțiunilor pârâților care încalcă dreptul ei, prin obligarea pârâților la admiterea ei la serviciu în funcția deținută până la suspendare, încetarea privării ilegale la dreptul de a munci și la exercitarea atribuțiilor de muncă în funcția ocupată până la suspendare. Încasarea din contul pârâților în beneficiul său a salariului pentru privarea ilegală de posibilitatea de a munci în sumă de 108.600 de lei, inclusiv pentru certificatele de concediu medical pentru perioada din 12 septembrie 2016; 87.435 de lei cu titlu de penalitate de întârziere pentru perioada octombrie – decembrie 2016, ianuarie - iulie 2017 și august 2017 – mai 2018; 25.000 cu titlu de prejudiciu moral, 5.000 de lei cheltuieli de asistență juridică și 500 de lei cheltuieli de drum.

Prin hotărârea din 26 iunie 2018 a Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani, ambele acțiuni au fost respinse ca neîntemeiate.

Prin decizia din 29 noiembrie 2018, s-a admis apelul depus de către Garașciuc Valentina, s-a casat integral hotărârea din 26 iunie 2018 a Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani, cu pronunțarea unei hotărâri noi de admitere a acțiunilor, prin care s-a anulat dispoziția nr. 164-p din 28 septembrie 2016 „Cu privire la suspendarea raporturilor de serviciu a Valentinei Garașciuc” emisă de către Președintele raionului Rîșcani și decizia nr. 05/10 din 27 octombrie 2016 „Cu privire la suspendarea provizorie a raporturilor de serviciu cu Valentina Garașciuc, șef al Serviciului relații funciare și cadastru” emisă de către Consiliul raional Rîșcani. S-a dispus neexecutarea hotărârii în partea anulării dispoziției nr. 164-p din 28 septembrie 2016 „Cu privire la suspendarea raporturilor de serviciu a Valentinei Garașciuc” emisă de către Președintele raionului Rîșcani. S-a restabilit Garașciuc Valentina în funcția de șef al Serviciului relații funciare și cadastru din cadrul Consiliului raionului Rîșcani, începând cu 12 septembrie 2016 – până la 02 mai 2018. S-a încasat din contul Consiliului raional Rîșcani în beneficiul Valentinei Garașciuc suma de 76.294,65 de lei cu titlu de salariu pentru absența forțată de la lucru în perioada 12 septembrie 2016 – până la 02 mai 2018, 11.175 de lei cu titlu de prejudiciu moral și 5.500 de lei cheltuieli de judecată, în rest, acțiunea Valentinei Garașciuc s-a respins.

Prin încheierea din 14 februarie 2018 a Curții de Apel Bălți, s-a respins cererea Președintelui raionului Rîșcani privind explicarea deciziei din 29 noiembrie 2018 a Curții de Apel Bălți.

Instanța de apel și-a întemeiat decizia prin faptul că reieșind din prevederile art. 51 alin. (3) din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr. 158 din 04 iulie 2008, suspendarea raporturilor de serviciu se aprobă sau, după caz, se constată, prin actul administrativ al persoanei/organului care are competența legală de numire în funcție, cu excepția situațiilor specificate la art. 52 lit. c) și d), care conform art. 45 alin. (3) din aceeași Lege, este conducătorul autorității publice, iar potrivit art. 43 alin. (1) lit. n) din Legea privind administrația publică locală, asemenea competență o deține – Consiliul raional.

A stabilit instanța de apel că prin decizia Consiliului raional Rîșcani nr. 03/08 din 20 iunie 2013, Valentina Garașciuc a fost promovată în funcția de șef al Serviciului relații funciare și cadastru (f.d. 89, vol. I).

Prin urmare, organul competent de a suspenda raporturile de serviciu cu reclamanta Garașciuc Valentina este Consiliul raional Rîșcani, care are calitatea de angajator, și nicidecum Președintele raionului Rîșcani.

A constatat instanța de apel că Președintele raionului Rîșcani nu dispunea de competență de a suspenda prin dispoziția nr. 164-p din 28 septembrie 2016, raporturile

de serviciu cu Valentina Garașciuc, șef al Serviciului relații funciare și cadastru, începând cu 12 septembrie 2016, în legătură cu necesitatea apărută în cadrul acțiunilor pe marginea cauzei penale pornită de către Procuratura Anticorupție, Oficiul Nord.

Având în vedere că prin dispoziția nr. 73-P din 12 mai 2017, Președintele raionului Rîșcani a dispus abrogarea dispoziției nr. 164-p din 28 septembrie 2016, instanța de apel a dispus neexecutarea hotărârii în latura respectivă.

Totodată, instanța de apel a considerat drept neîntemeiată și ilegală și decizia nr. 05/10 din 27 octombrie 2016 „Cu privire la suspendarea provizorie a raporturilor de serviciu cu Valentina Garașciuc, șef al Serviciului relații funciare și cadastru” emisă de către Consiliul raional Rîșcani, care nu conține o claritate sub aspectul temeiului de suspendare din funcție a reclamantei prevăzut de art. 53 din Legea nr. 158 din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, adică cazul în care funcționarul public se află în arestat preventiv sau îi este aplicat arestul administrativ.

Or, din demersul procurorului în Oficiul Nord al Procuraturii Anticorupție – Marcel Dumbravan din 14 octombrie 2016, nu rezultă că Valentina Garașciuc se află în arest preventiv sau în arest administrativ, nici asupra aflării acesteia în arest la domiciliu.

Mai mult ca atât, în procesul examinării cauzei s-a stabilit că Garașciuc Valentina a fost reținută doar pe 72 de ore și nu arestată.

A reținut instanța de apel că la situația din 12 septembrie 2016, (data din care s-a decis suspendarea provizorie a raporturilor de serviciu cu Valentina Garașciuc, șef al Serviciului relații funciare și cadastru), nici nu a fost înaintat demers de către procuror în vederea suspendării din funcție a reclamantei, acesta fiind depus abia la 14 octombrie 2016, cu atât mai mult, nici dosarul penal nu a fost remis instanței de judecată spre examinare.

De altfel, din demersul procurorului din 14 octombrie 2016, rezultă că abia la 13 septembrie 2016, Garașciuc Valentina a fost pusă sub învinuire.

A concluzionat instanța de apel că decizia nr. 05/10 din 27 octombrie 2016 „Cu privire la suspendarea provizorie a raporturilor de serviciu cu Valentina Garașciuc, șef al Serviciului relații funciare și cadastru” emisă de către Consiliul raional Rîșcani, a fost emisă contrar prevederilor art. 53 din Legea nr. 158 din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, nefiind clarificată situația aflării Valentinei Garașciuc în stare de arest, or, nici demersul procurorului și nici prezentul act administrativ contestat nu indică ca fiind constatat acest fapt.

Pe lângă acestea din certificatele medicale anexate la materialele dosarului rezultă că Valentina Garașciuc, începând cu 15 septembrie 2016 – până la 27 noiembrie 2016, s-a aflat în concediul medical (f.d. 5-11, vol. I).

Mai mult ca atât, după cum rezultă din dispoziția nr. 149-P din 12 septembrie 2016 a Președintelui raionului Rîșcani, în temeiul cererii Valentinei Garașciuc și în conformitate cu prevederile art. 120 alin. (1) din Codul muncii și art. 43 alin. (4) din Legea nr. 158 din 04 iulie 2008, reclamantei i-a fost acordat concediu neplătit pentru 5 zile, începând cu 12 septembrie 2016 – până la 16 septembrie 2016 (f.d. 71, vol. I), iar calculul salariului de la f.d. 23, vol. I, începe cu 15 septembrie 2016, ce indică la începutul perioadei concediului medical.

Astfel, a constatat instanța de apel, că în procesul examinării cauzei nu s-a confirmat faptul că Valentina Garașciuc, începând cu data de 12 septembrie 2016, s-a aflat în stare de arest.

Afară de aceasta, a precizat instanța de apel că din conținutul deciziei nr. 05/10 din 27 octombrie 2016, rezultă că termenul de suspendare provizorie a raporturilor de serviciu cu Valentina Garașciuc, șef al Serviciului relații funciare și cadastru, începând cu data de 12 septembrie 2016, se va menține până la emiterea unei hotărâri definitive în cauza penală.

După cum rezultă din actele cauzei prin sentința din 28 decembrie 2017 a Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani, menținută prin decizia din 02 mai 2018 a Curții de Apel Bălți, Garașciuc Valentina a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (3) lit. a) din Codul penal – trafic de influență cu primirea de bunuri sau avantaje în proporții deosebit de mari, stabilindu-i pedeapsă sub formă de amendă în contul statului în mărime de 4.500 u.c., ceea ce constituie 90.000 de lei, cu privarea de dreptul de a exercita funcție publică de secretar al Comisiei raionale pentru precăutarea materialelor (cererilor) victimelor represiunilor politice reabilite pe un termen de 3 ani (f.d. 207-209, 229-232, vol. I).

Din considerentele menționate, a concluzionat instanța de apel că decizia nr. 05/10 din 27 octombrie 2016 „Cu privire la suspendarea provizorie a raporturilor de serviciu cu Valentina Garașciuc, șef al Serviciului relații funciare și cadastru” a fost emisă de către Consiliul raional Rîșcani, contrar legii, în special a prevederilor art. 53 lit. a) din Legea nr. 158 din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, cu dispunerea în acest sens anularea acesteia și restabilirea Valentinei Garașciuc în dreptul la muncă pentru perioada suspendării ilegale din funcție, începând cu 12 septembrie 2016 (data suspendării ei din funcție) – până la 02 mai 2018 (data pronunțării deciziei din 02 mai 2018 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost menținută sentința de din 28 decembrie 2017 a Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani), cu încasarea în acest pentru perioada respectivă a sumei de 76.294,65 de lei cu titlu de salariu pentru absența forțată de la lucru, a cărei mărime a fost calculată conform informației prezentate de către Consiliul raional Rîșcani (f.d. 233, vol. I).

La fel, instanța de apel a considerat drept parțial întemeiată pretenția Valentinei Garașciuc privind repararea prejudiciului moral, dispunând în acest sens încasarea din contul Consiliului raional Rîșcani a sumei de 11.175 de lei, ce constituie trei salarii medii lunare, care este rezonabilă și proporțională ca mărime în raport cu criteriile stabilite la caz și corespunde circumstanțelor cauzei.

Cât privește pretenția Valentinei Garașciuc privind încasarea despăgubirii în mărime de 0,1% pentru fiecare zi de întârziere a plăților salariale, instanța de apel a considerat-o drept neîntemeiată, or, prevederile art. 330 alin. (2) din Codul muncii, nu stabilește încasarea despăgubirii pentru reținerea plăților salariale ca urmare a suspendării nelegitime de funcție.

La 19 martie 2019, Președintele raionului Rîșcani - Urzică Iuire și Consiliul raionului Rîșcani au depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei din 29 noiembrie 2018 a Curții de Apel Bălți, cu menținerea hotărârii din 26 iunie 2018 a Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani.

În susținerea recursului Președintele raionului Rîșcani - Urzică Iuire și Consiliul raionului Rîșcani au invocat ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel, declarând că Curtea de Apel Bălți a examinat superficial prezenta speță, cu interpretarea și aplicarea eronată a normelor de drept material.

La 09 aprilie 2019, în adresa Valentinei Garașciuc și Oficiului Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat au fost expediate copiile recursului depus de către Președintele

raionului Rîșcani - Urzică Iuire și Consiliul raionului Rîșcani, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referințelor.

La 26 aprilie 2019, Valentina Garașciuc prin intermediul reprezentantului său – avocatul Angela Procopciuc, a depus referință, solicitând respingerea recursului depus de către Președintele raionului Rîșcani - Urzică Iuire și Consiliul raionului Rîșcani, cu menținerea deciziei din 29 noiembrie 2018 a Curții de Apel Bălți, pe care o consideră legală și întemeiată, invocând că instanța de apel a verificat minuțios toate circumstanțele, care au importanță pentru soluționarea justă a prezentei spețe, dând o apreciere corectă suportului probatoriu al cauzei.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile și obiecțiile din referința depusă, completul de admisibilitate al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de către Președintele raionului Rîșcani - Urzică Iuire și Consiliul raionului Rîșcani este inadmisibil, din motivele ce succed.

În debut, Colegiul învederează că, în data de 01 aprilie 2019 a intrat în vigoare Codul administrativ al Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, fapt ce rezultă din art. 257 alin. (1) al acesteia.

Conform art. 195 din Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedură civilă, cu excepția art. 169-171.

Potrivit art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosului administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului aliniat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Prin urmare, condițiile de admisibilitate a recursurilor declarate împotriva deciziilor pronunțate de curțile de apel, în calitate de instanțe de apel, cât și hotărârile pronunțate de curțile de apel, în cauzele de contencios administrativ, vor fi verificate prin prisma normelor în vigoare până la intrarea în vigoare a Codului administrativ, și respectiv încă valabile la momentul depunerii cererii de recurs.

Astfel, conform art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copiile deciziei din 29 noiembrie 2018 a Curții de Apel Bălți au fost expediate în adresa Președintelui raionului Rîșcani - Urzică Iuire și Consiliului raionului Rîșcani la 23 ianuarie 2019, recepționate de către recurenți la 28 ianuarie 2019 (f.d. 117, 122-123, vol. IV).

În această ordine de idei, se constată, că în speță, calea de atac a fost demarată în interiorul termenului legal, deoarece cererea de recurs a fost depusă la 19 martie 2019.

Totodată, în conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Conform art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

In concreto motivelor inserate în cererea de recurs, completul de admisibilitate le apreciază ca fiind lipsite de substanță și care nu pot fi acceptate.

Or, conform prevederilor art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs trebuie să fie dactilografiată și trebuie să cuprindă esența și temeiurile recursului, argumentul ilegalității deciziei atacate, solicitările recurentului, propunerile respective.

Analizând cuprinsul cererii de recurs depusă de către Președintele raionului Rîșcani - Urzică Iuire și Consiliul raionului Rîșcani, completul de admisibilitate evocă faptul că argumentele invocate în recurs, în esență, sunt similare alegațiilor inserate în susținerile verbale, referințe și explicațiilor date de către reprezentantul acestora în cadrul instanței de apel, asupra căror Curtea de Apel Bălți s-a pronunțat deja în modul corespunzător.

Astfel, se deduce că cererea de recurs *de facto* este o transpunere a motivelor din cererea de apel.

Prin urmare, acestea nu pot fi reținute de către completul de admisibilitate, deoarece recursul împotriva deciziei instanței de apel este o cale de atac de drept, vizând în exclusivitate legalitatea actului de dispoziție contestat.

La acest capitol, instanța de recurs atestă că recurenții nu au evidențiat în cererea sa de recurs, formulată în memoriul ilegalității și netemeinicii deciziei recurate, limitându-se doar la reiterarea unor circumstanțe care au fost supuse examinării în ordine de apel.

În acest sens, urmează a se evidenția faptul că nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor factice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de ilegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Astfel, este de menționat că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici care, circumscrise fiind motivelor de recurs îngăduite de lege, sunt de natură a învedera ilegalitatea hotărârii.

În această ordine de idei, instanța de recurs constată că, argumentele invocate în cererea de recurs, după esența lor, pot fi încadrate în temeiul prevăzut de art. 386 alin.(1) lit. b) din Codul de procedură civilă, aplicabil doar procedurii de apel și nu se regăsesc în art. 432 din Codul de procedură civilă, aplicabil recursului.

Mai mult ca atât, acestea au fost deja supuse examinării și aprecierii de către instanța de apel prin prisma art. 130 din Codul de procedură civilă, fiindu-le oferite concluziile de rigoare și, prin urmare, nu urmează a fi reiterate în ordine de recurs.

Ipotezele relevate certifică în mod clar caracterul lipsit de substanță al recursului depus, deoarece Președintele raionului Rîșcani - Urzică Iuire și Consiliul raionului Rîșcani nu au invocat niciun argument plauzibil în vederea justificării ilegalității deciziei instanței de apel.

Astfel, se evidențiază caracterul declarativ al recursului, deoarece este lipsit de conținut și desprinde simplul fapt al dezacordului recurenților cu soluția dată de către instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de depunere a recursului.

În acest sens, completul reamintește că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a precizat că dreptul de a fi auzit în combinație cu dreptul la un recurs efectiv sunt în primul rând chestiuni de reglementare în dreptul intern și este în principiu, competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (cauza Doorson împotriva Olandei, 26 martie 1996, §67).

La acest capitol instanța de recurs reține că recursul depus de către nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, ce ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, iar ca urmare nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, fiind lipsit de șanse de succes și nu este capabil să ofere îndreptarea situației din decizia recurată.

Subsidiar, completul de admisibilitate relevă că prezenta cerere de recurs a fost depusă după ce Președintele raionului Rîșcani - Urzică Iuire și Consiliul raionului Rîșcani au avut posibilitatea de a fi auziți de o instanță de fond și de o instanță de apel, fiecare dintre care a avut deplină jurisdicție (a se vedea mutatis mutandis „Levages Prestations Services” împotriva Franței, cererea nr.21920/93 din 23 octombrie 1996, §48-50).

Prin urmare, instanța de recurs apreciază că recurenților le-a fost asigurat dreptul de acces la o instanță și dreptul de a fi auziți combinat cu dreptul la un recurs efectiv.

De fapt, în cazul când nu există suspiciuni privind încălcarea echității procedurii din perspectiva art. 6 §1 din CEDO, rezultă că participanții au reușit să pună în discuție

în fața instanțelor toate observațiile și raționamentele pe care le considerau necesare în vederea apărării punctului său de vedere (Blücher împotriva Cehiei, cererea nr.58580/00 din 11 aprilie 2005, §65-67)

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, a aplicat și a interpretat elocvent normele de drept material și procedural, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, în unanimitate, ajunge la concluzia de a declara recursul depus de către Președintele raionului Rîșcani - Urzică Iuire și Consiliul raionului Rîșcani împotriva deciziei din 29 noiembrie 2018 a Curții de Apel Bălți în baza art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 195 și 258 alin. (3) din Codul administrativ și art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de către Președintele raionului Rîșcani - Urzică Iuire și Consiliul raionului Rîșcani împotriva deciziei din 29 noiembrie 2018 a Curții de Apel Bălți, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Mariana Pitic